

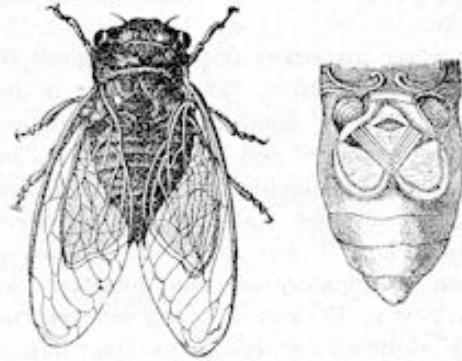
VELDZANGERS.

Niet slechts de vogelen des hemels stemmen met ons mede in den lof des Heeren en verblijden ons door hun vroolijk gezang, maar ook zijn er insecten, die hun lied doen hooren, zoo wij er naar willen luisteren. 't Is waar, hun gezang is niet zoo streelend als dat der vogels en bijzonder aangename melodieën moet men van hen niet verwachten, maar toch, zij zingen een ieder op zijn wijs. In ons land is het aantal verschillende insecten, dat ons des zomers op zijne muziek onthaalt, niet zeer groot. Komt gij echter in de heete luchtstreken, dan verneemt gij daar een concert van viervleugelige insecten, dat — tenzij gij in 't geheel geen gevoel hebt voor muziek — u wel bekoren kan, hoewel niet voor langen tijd, daar meestal die muziek zeer eentonig is. Ik zou wel durven beweren, dat alle vliegende insecten in staat zijn muziek te maken. Dat wij hun lied of gezang niet altijd hooren, ligt aan de zwakheid van ons gehoor. Wel hooren wij best de bastonen van bij en hommelp; de zangerige groete van de mug, die ons door haar »neef—neef” als bloedverwant wil verwelkomen; het gegons der kevers, die zingende aan hun werk gaan, maar voor eenige kleinere diersoorten is ons oor nog niet geopend.

Evenals de vogel zijn orgel in zijn keel draagt, hebben genoemde veldzangers hun instrument altijd bij de hand, zonder dat zij noodig hebben dit te stemmen. Zij zijn altijd klaar. De mug, de cicade, de sprinkhaan, de veldkrekkel, de wesp behoeven niet te wachten totdat de orkestmeester en teeken geeft om te beginnen. Elk begint wanneer hij of zij er lust in heeft, om ons en zich zelven op muziek te vergasten.

Onder de veldzangers nemen de cicaden de voornaamste plaats in. 't Is maar jammer, dat wij in ons land geene zingende cicaden hebben. Wel bezitten wij eene cicade, die op de elzenbladeren leeft, maar deze zingt niet. In Zuid-Europa evenwel treft men de

Cicada Fraxini F. aan, waarvan wij hier eene afbeelding geven. Zie plaat 1. Zij leeft

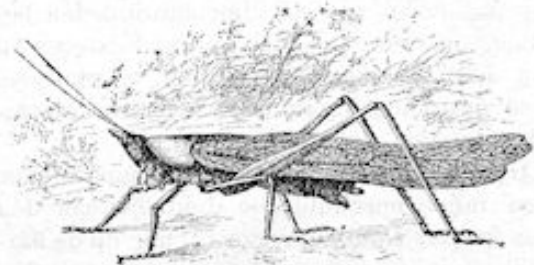

1

op den esschenboom en voedt zich met het sap der bladstengels. Merkwaardig is het, dat alleen het mannetje zingt; de wijfjes zijn stom, 't geen een Griekschen dichter tot den uitroep heeft bewogen: »o, gelukkige cicaden, die met stomme vrouwen zijt gezegend!”

Er is een nauwkeurig onderzoek gedaan naar het orgaan (werktuig), waardoor de cicade in staat wordt gesteld haar min of meer eentonig geluid voort te brengen, en hoewel het nog niet geheel zeker is, heeft men echter aangenomen, dat dit geluid wordt voortgebracht door twee holronde vliezen aan beide zijden van het borststuk, welke vliezen de cicade door hare sterke spieren doet trillen. Eene afbeelding van dit borststuk kunt gij zien naast het insect.

Ook de sprinkhanen en krekels hebben hun lied, dat zij waarschijnlijk door het

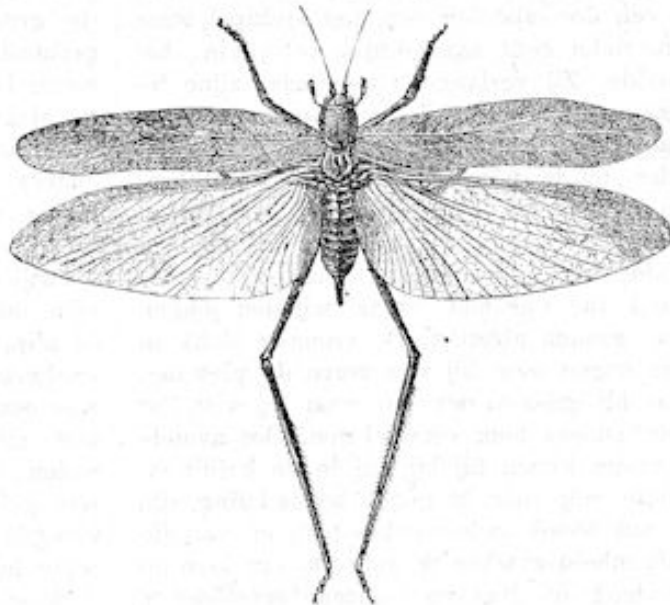
2

slaan hunner vleugels tegen een vlies ver-
wekken. Het zingen der sprinkhanen is niet
zoo eentonig als dat der muggen
en cicaden, en minder krijtschend
dan dat der krekels. Men kan
duidelijk drie verschillende tonen
hooren, en 't zijn vooral de Sabel-
sprinkhaan en een aanverwante
soort, die ons des zomers op hun
lied vergasten.

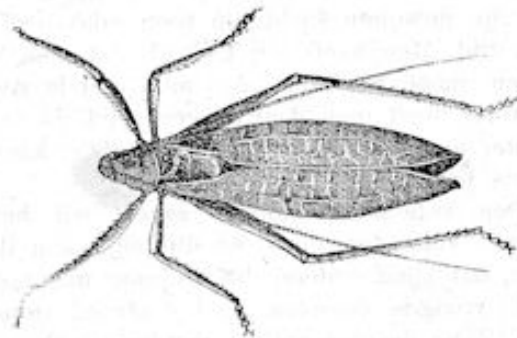
Er is in Indië nog een soort
van sprinkhaan, die zijn naam
draagt naar de woorden van zijn
lied. Dat lied telt slechts drie
woorden, en opdat hij ze niet zou
vergeten, herhaalt hij ze elken dag,
van 's morgens vroeg tot 's avonds
laat. De kievit, de koekoek, de
spin-dikke, — vogels die wij ken-
nen, vooral aan hun naam, over-
eenkomende met het geluid dat
zij maken, — laten nooit een an-
der woord hooren, en zoo ook
zingt het insect, waarvan wij u hierbij een
afbeelding geven, (zie plaat 4.) jaar in jaar
uit, niet anders dan deze woorden: Keetiedid,
en steeds op dezelfde wijze, zonder de
minste variatie. Deze Keetie-did-zanger is
bij de insectenkenners wel bekend en
draagt een langen wetenschappelijken naam,
waarmede wij u maar niet zullen vermoeien.

Wanneer gij nu 's zomers buiten zijt en in
bosschen of velden wandelt, en gij hoort
dan het lied onzer veldzangers, denk er dan
aan, dat zij in warme landen familie heb-
ben, die — al hooren zij elkander niet —

toch mede hun best doen een concert samen
te stellen tot lof en prijs van hun Schepper.

3

4

WAAROM?

Op een avond was ik in een gezelschap.
Er werden ernstige dingen besproken, voor-
vallen uit het menschelijk leven, die door
sommigen als raadselachtig beschouwd wer-
den. Ik zal er u twee van mededeelen, die
door een oud zeekapitein verhaald werden.

Wij hadden aan boord, — dus begon hij, —

een jongen man van om en bij de twintig
jaar. Hij maakte op ons een goeden indruk,
hoewel hij mij wel wat lichtvaardig toes-
scheen, 't geen ik echter toeschreef aan
zijne opvoeding. Zijne ouders hadden hem,
toen hij tien jaren oud was, naar Europa ge-
zonden, waar hij als leerling op een kostschool